

Ari Jalonen ps

Kirjallinen kysymys mopautojen korvaamisesta muunnetuilla henkilöautoilla

Eduskunnan puhemiehelle

Mopautojen onnettomuusriski on korkea. Mopautoissa kuljettajaa suojaavat vain muovikori ja putkirunko, joiden antama turva törmäystilanteessa on nimellinen verrattuna nykyaikaisen henkilöauton törmäysturvallisuuteen. Teknisten säästöjen takia vastaavaa suojaa ei mopautoille ole edes mahdollista rakentaa.

Nuorten kuljettajien turvallisuutta voitaisiin merkittävästi parantaa, mikäli he voisivat mopauton sijasta ajaa pienellä henkilöautolla. "Oikeassa" autossa on kaikki EU:n vaatimusten mukaiset turvavyö, energiaa kolaritilanteessa sitovat korirakenteet ja kenties kaikkein tärkeimpänä ESC-ajonvakautusjärjestelmä (Liikennevakuutuskeskuksen mukaan pienentää suistumisonnettomuusriskiä n. 50 %).

Ajo-oikeuden myöntäminen nuorelle kuljettajalle edellyttäisi sekä tiettyjä henkilöautoon tehtäviä muutoksia että lainsäädännöllisiä muutoksia. Henkilöautoon pitäisi muun muassa lisätä nopeudenrajoitin, jolloin sillä ei voisi ajaa yli tietyn nopeuden (esimerkiksi 40 km/h tai 60 km/h).

Esimerkiksi ruotsalainen lainsäädäntö mahdollistaa auton muuttamisen niin sanotuksi A-traktoriksi ja tuollaisen ajoneuvon kuljettamisen jo 15-vuotiaana AM-luokan ajokortilla. A-traktori on autosta rakennettu auto, jonka maksiminopeus on rajoitettu nopeuteen 30 km/h.

Suomeen voitaisiin tätä mallia kehittää edelleen siten, että käytettävä nopeudenrajoitintekniikka olisi kehittyneempää. Liikenteen sujuvuuden kannalta olisi järkevää sallia myös nopeutta 30 km/h suurempi nopeus. Tarvittavan ajokortin tyyppi riippuisi nopeudesta: enintään nopeudelle 40 km/h riittäisi T-luokan ajokortti ja nopeudelle yli 40 km/h mutta enintään 60 km/h tarvittaisiin LT-luokan ajokortti.

Lisäksi auton rakenteeseen tulisi tehdä muutoksia, jotta se voitaisiin katsoa lain mukaiseksi traktoriksi. Esimerkiksi takapenkin poisto ja vetokoukun asennus voitaisiin nopeudenrajoittimen asennuksen lisäksi katsoa riittäviksi muutoksiksi.

Tällainen traktori ei olisi suoraan nykyisten direktiivien mukainen ajoneuvo. Sen salliminen liikenteessä edellyttäisi kansallisen traktoriluokan määrittelyä ja lisäämistä kaikkiin kotimaisiin säädöksiin. Lisäksi tämän uuden lainsäädännön ja kansallisen ajoneuvoluokan tulisi täyttää EU:n säädösvaatimukset.

Kirjallinen kysymys KK 295/2016 vp

Mikäli ratkaisu ei olisi sovitettavissa EU-säädöksiin, mopoautojen korvaamisen henkilöautoilla voisi hoitaa toisellakin tavalla: alentamalla ajokortti-ikää. Ajokorttidirektiivin mukaan henkilöauton ajokortti voidaan myöntää kansallisesti jo 17-vuotiaalle. Lupa ajoharjoitteluun henkilöautolla voitaisiin lisäksi myöntää jo ennen varsinaisen ajokortti-ian saavuttamista, esimerkiksi 15- tai 16-vuotiaalle henkilölle, joka on suorittanut riittävän määrän opetusta ja haluaa itsenäisesti harjoitella ajamista liikenteessä. Samalla olisi turvallisuussyistä järkevää rajoittaa näiden harjoitteluun käytettävien ajoneuvojen nopeutta nykyaikaisilla nopeudenrajoittimilla.

Ajokortti-ian alentaminen olisi toteutettavissa pienehköillä kansallisen lainsäädännön ja ohjeistuksen muutoksilla. Toisaalta yleisen ajokortti-ian alentaminen on kokonaisuutena suurempi muutos kuin sen salliminen, että nopeudenrajoittimella varustettua henkilöautoa voi ajaa T- tai LT-kortilla. Mikäli yleinen ajokortti-ikä alennettaisiin 17 vuoteen, tulisi vaikutukset esim. liikenneturvallisuuteen selvittää.

Mopoautojen korvaaminen muunnetuilla henkilöautoilla toisi myös merkittäviä säästöjä perheille. Moni perhe hankkii nykyään kalliin mopoauton 15 vuotta täyttäneelle ja kolmen vuoden kulluttua vaihtaa sen yhtä kalliiseen henkilöautoon. Yhden ajoneuvon hankkiminen kahden sijaan säästäisi vähintään tuhansia euroja. Säästöjä tulisi myös mm. korjauskustannuksissa (muovinen korirakenne nostaa mopoauton korjauskustannuksia) ja ylläpitokustannuksissa, kuten vakuutusmaksuissa, jotka ovat mopoautolla kalliimmat kuin oikealla autolla.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Aikooko ministeri ryhtyä toimiin nuorten kuljettajien turvallisuuden lisäämiseksi ja selvittää mahdollisuutta korvata mopoautot muunnetuilla henkilöautoilla, esimerkiksi lisäämällä lainsäädäntöön uuden kansallisen traktoriluokan?

Helsingissä 19.5.2016

Ari Jalonen ps